

Tillstånd för användning av litteratur på webben och i videoinspelningar

Tillståndsvillkor

Upphovsrättsorganisationen Sanasto rf:s tillstånd för bibliotek avseende användning av litterära verk i dess samlingar i bibliotekets verksamhet vid utförande av uppgifter enligt 6, 8 och 9 § i lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) på nedan angivna villkor.

1. Tillåtna användningssyften och definitioner

Med detta tillstånd får biblioteket framställa exemplar av skriftliga verk i dess samlingar och distribuera dem till allmänheten på nedan angivna villkor.

Med **publikation** avses en publikation i bokform som ingår i bibliotekets samlingar och som innehåller ett eller flera litterära verk. I detta tillstånd avser publikation inte tidningar eller tidskrifter eller verk i licenserade tjänster.

Med **framställning av exemplar** avses framställning av kopior av litterära verk genom kopiering, skanning, fotografering, videoinspelning, upptagning eller annan framställning av kopior.

Med **litterär upphovsperson** avses författare eller översättare av litteratur.

Med **verk** avses litterärt innehåll i form av text, en skriftlig publikation eller en del av den som omfattas av skyddet för upphovsrätten.

Med **videoinspelning** avses en bildupptagning som ett allmänt bibliotek framställt av ett litterärt verk eller en del av det genom uppläsning och som innehåller upptagningar av litterära verk i en publikation.

Med **distribution** avses delning, publicering eller upptagning av en kopia eller videoinspelning som biblioteket framställt så att den är tillgänglig för allmänheten enligt villkoren för detta tillstånd.

Med **allmänt bibliotek** avses ett kommunalt biblioteksväsende enligt lagen om allmänna bibliotek (1492/2016).

2. Användning av litteratur på bibliotekets webbplats eller kanaler i sociala medier

Biblioteket får framställa exemplar i textuell form av en enskild dikt eller utdrag ur ett verk i dess samlingar och göra exemplaren tillgängliga för allmänheten på en webbplats som biblioteket administrerar eller via dess kanaler i sociala medier.

Användningstillståndet gäller textutdrag på högst 4 000 tecken.

Användningstillståndet gäller enskild användning av dikter och textutdrag. Med stöd av användningstillståndet har allmänna bibliotek inte rätt att skapa samlingar eller samlingsverk som består av flera dikter eller textutdrag.

Enligt användningstillståndet får enskilda dikter eller textutdrag vara tillgängliga för allmänheten så länge som biblioteket har gällande avtal med Sanasto. När tillståndets giltighet upphör ska exemplar som framställts med stöd av detta tillstånd göras otillgängliga för allmänheten, och de får inte användas utan separat avtal eller tillstånd.

3. Bibliotekets videoinspelningar och strömningstjänster (online)

Biblioteket får framställa exemplar av litterära verk i dess samlingar i form av videoinspelningar för bokcirklar, boktips, författarintervjuer och motsvarande syften. Biblioteket får distribuera videoinspelningar som framställts på detta sätt till allmänheten genom strömningsteknik på bibliotekets webbplats och via dess kanaler i sociala medier. Videoinspelningar får också länkas från bibliotekets kanaler i sociala medier till dess webbplats.

En videoinspelning av ett komplett litterärt verk får inte distribueras varaktigt till allmänheten på webben (on demand-distribution). Om biblioteket vill distribuera en sådan inspelning varaktigt till allmänheten ska separat avtal om detta ingås.

Om en videoinspelning inte innehåller ett komplett litterärt verk utan främst korta utdrag ur ett verk och det huvudsakliga syftet med videoinspelningen inte är att framställa verket (boktips och författarintervjuer), får videoinspelningen distribueras till allmänheten så länge som biblioteket har gällande avtal med Sanasto. När tillståndets giltighet upphör ska videoinspelningar som framställts med stöd av detta tillstånd göras otillgängliga för allmänheten, och de får inte användas utan separat avtal eller tillstånd.

När det gäller litterära verk ska exemplar spelas in på video som bibliotekspersonalens produktion eller produktion som biblioteket ansvarar för. Detta tillstånd gäller inte samproducerade videoinspelningar eller evenemang med en part utanför kommunen, förutom välfärdsområdet som kommunen tillhör.

En videoinspelning kan innehålla text från flera litterära verk.

En videoinspelning av ett litterärt verk får också förses med textning, om det behövs för att uppfylla kraven enligt lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

I videospelningen ska uppgifter om verkets upphovsperson nämnas och anges enligt upphovsrättslagen och god sed.

Användaren får se videospelningarna för personliga ändamål via publiceringskanalerna. Användaren får inte ladda ner eller spara videospelningar via tjänsten.

4. Övriga användningsvillkor

Användningsrätten enligt detta tillstånd omfattar endast bibliotekets egna icke-kommersiella och avgiftsfria tjänster för användarna.

Uppgifter om upphovspersonen och verket

När litteratur används enligt dessa tillståndsvillkor ska uppgifterna om upphovspersonen och verket nämnas enligt upphovsrättslagen och god sed.

Modifiering av verk

Med stöd av användningstillståndet får biblioteket inte modifiera verk eller framställa dem i en annan konstform.

Användningsrättigheter beviljade av biblioteket

Biblioteket har inte rätt att bevilja användningsrättigheter till exemplar av litterära verk som framställts med stöd av detta avtal, till exempel genom att förse dem med Creative Commons-licens.

När biblioteket laddar upp exemplar av litterära verk som är föremål för detta avtal på webbplatser som biblioteket administrerar ska tillräckligt effektiva tekniska åtgärder vidtas genom vilka det förhindras att exemplar av litterära verk som kopierats med stöd av detta tillstånd kan länkas med framgingtekniker till andra tjänster och webbplatser.

Användning av illustrationer i verk

Biblioteket ska separat avtala om användning av illustrationer eller omslagsbilder i litterära publikationer med Kopioisto eller rättsinnehavaren.

Fri nyttjanderätt till verk

Biblioteket behöver inte tillstånd av Sanasto för användning av ett verk, om upphovsrättens giltighetstid har gått ut eller om det är tillåtet att använda verket eller en del av det enligt upphovsrättslagen.

Besök av upphovspersoner på allmänna bibliotek

Användningstillståndet omfattar inte arvoden för uppträdanden och/eller ersättning för arbetstid när en upphovsperson uppträder på bibliotek. Om dem avtalas alltid separat mellan upphovspersonen och biblioteket.

Användning av ljudböcker

Med stöd av användningstillståndet får biblioteket inte rätt att använda kommersiella ljudböcker genom att framställa exemplar av dem eller distribuera dem till allmänheten.

5. Upphovspersonens förbuds rätt

Upphovspersonen har enligt upphovsrättslagen och Sanastos kundavtal rätt att förbjuda användning av sina verk med stöd av användningstillståndet, och biblioteket är skyldigt att iakta användningsförbudet.

Om upphovspersoner använder sin förbuds rätt informerar Sanasto biblioteket om detta. Förbudet mot att använda verk av upphovspersonen med stöd av detta användningstillstånd träder i kraft 1 månad efter det att Sanasto informerat biblioteket om förbudet. Förbuds rätten påverkar inte sådan användning av litteratur enligt användningstillståndet som börjat innan Sanasto underrättat biblioteket.

6. Användning av verk i form av samarbete mellan flera bibliotek och inom ramen för regionala utvecklingsupp gifter

Om biblioteket deltar i bibliotekssamarbete mellan flera kommuner (kommuners frivilliga bibliotekssamarbete) förutsätter användning av litteratur enligt detta tillstånd på bibliotekssamarbetes gemensamma webbplatser eller andra gemensamma digitala kanaler att alla kommuner som ingår i bibliotekssamarbete har avtal med Sanasto.

Detta tillstånd gäller också för videoinspelningar som framställs inom ramen för regionala utvecklingsupp gifter och andra publikationer och användningssituationer enligt detta tillstånd, om alla kommuner inom verksamhetsområdet för det bibliotek som utför regionala utvecklingsupp gifter för allmänna bibliotek har avtal med Sanasto.

Detta tillstånd omfattar inte videoinspelningar, publikationer eller andra användningssituationer som aktualiseras inom ramen för nationella utvecklingsupp gifter. I dessa situationer ska biblioteket separat avtala om användningen av verk med Sanasto eller rättsinnehavarna.

Detta tillstånd gäller inte heller samproducerade videoinspelningar, publikationer eller annan användning med en part utanför kommunen, förutom välfärdsområdet som kommunen tillhör.

7. Rapportering om användningen av verk

Enligt användningstillståndet är biblioteket skyldigt att till Sanasto rapportera om antalet framställda exemplar av verk och verk som distribuerats till allmänheten på ett separat avtalat sätt.

Följande uppgifter ska framgå av rapporten:

- Litterära verks titlar och ISBN-koder
- Titel på verk som ingår i en litterär publikation (t.ex. diktens, sagans eller novellens titel)
- Upphovspersonens namn (obs! även översättarens namn om översättning)
- Användningssyfte (t.ex. läsestund online, lästips på webben, textutdrag på kanaler i sociala medier etc.)
- För videoinspelningar information om huruvida det var fråga om en strömningstjänst eller inspelning
- Publiceringskanal(er)
- Tidpunkt för användningen

Biblioteket förbinder sig till att på begäran lämna uppgifter om antalet besök på webbplatsen till Sanasto så långt detta är möjligt.

Rapporteringsuppgifterna används för att betala ersättningar för användningsrätten till rättsinnehavarna enligt tillståndet.

8. Återkallande av tillstånd

Sanasto har rätt att återkalla ett tillstånd som biblioteket beviljats med omedelbar rättsverkan, om biblioteket inte iakttar tillståndsvillkoren.

För användning av verk som står i strid med detta tillstånd har rättsinnehavaren enligt 57 § i upphovsrättslagen rätt att yrka på gottgörelse.

9. Granskningsrätt

Sanasto har rätt att granska kopior, videoinspelningar och andra publikationer som biblioteket har laddat upp på olika plattformar med stöd av detta tillstånd. Sanasto har rätt att av biblioteket på begäran få en utredning av tillämpningen av villkoren för detta tillstånd i bibliotekets verksamhet.

10. Sanastos ansvar och skyldigheter

Sanasto beviljar tillståndet som användningstillstånd enligt 16 d § i upphovsrättslagen. Sanasto ansvarar för de motiverade ersättningsanspråk som en rättsinnehavare, som inte hör till Sanasto, framställer om användning enligt dessa tillståndsvillkor under tillståndets giltighetstid.

Genom detta avtal ansvarar Sanasto för redovisning av upphovsrättsersättningar till upphovspersoner och upphovspersoners rättsinnehavare enligt sina redovisningsprinciper och -scheman.